

[Indenrigsministeren.]

meget grundigt og fra alle sider meget interesseret arbejde omkring denne sag, og det sidste ord er selvfølgelig ikke sagt. Men foreløbig er vi altså kommet et stykke videre, og det forstår jeg også, at samtlige ordførere for så vidt slår sig til ro med i øjeblikket.

Jeg har kun en enkelt bemærkning til hr. Ewald Kristensen. Jeg deler ganske hans opfattelse: „ægtebarn“ må ud af billedet nu, og jeg skal gøre, hvad jeg kan for at støtte hans betragtning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om sømandsskat. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

(Lovforslaget (nr. 88) findes i tillæg A. sp. 1889, fremsættelsen i tidenden sp. 1791).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Grünbaum: Da dette lovforslag stort set svarer til det lovforslag, der blev fremsat den 8. maj i år, og som ikke blev færdigbehandlet, skal jeg helt holde mig til, hvad jeg sagde ved førstebehandlingen af det daværende lovforslag, og i øvrigt give tilsagn om velvillig behandling i udvalget.

Haunstrup Clemmensen: Også jeg kan henholde mig til de bemærkninger, jeg som mit partis ordfører havde lejlighed til at gøre, dengang lovforslaget sidst var til behandling i maj måned i år. Vi er parat til en velvillig og hurtig udvalgsbehandling af dette lovforslag.

Jens Peter Jensen (Sorø amt): Venstre anbefaler en hurtig udvalgsbehandling og lovforslaget til gennemførelse.

Finansministeren (Poul Møller): Jeg takker ordførerne for den venlige tilslutning til lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til udvalget angående forslag til lov om ændring af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat) m. fl. lovforslag. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om afgift af chokolade- og sukkervarer m. m.

(Lovforslaget (nr. 87) findes i tillæg A. sp. 1943, fremsættelsen i tidenden sp. 1789).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Egon Jensen: Under en tidligere behandling af spørgsmålet om nedsættelse af punktskatter sagde jeg på mit partis vegne, at vi ønskede en helhedsbehandling, så vi på saglig måde kunne drøfte disse problemer i et udvalg, og jeg gjorde opmærksom på, at jeg var klar over, at det var en vanskelig opgave at gå i gang med.

Den tidligere finansminister, hr. Grünbaum, gav i sin ministertid tilsagn om, at man kunne få stillet et materiale til rådighed, men af de nuværende regeringspartier var dengang kun de radikale interesseret. Den nuværende finansminister afviste under den nævnte behandling at gå med til, at et udvalg kunne få disse sager til behandling. Det har ellers altid været sådan, at de nuværende regeringspartier i deres oppositionsperiode i forskellige sager har forlangt at få de forskellige forslag på bordet, før man tog en beslutning.

[Egen Jensen.]

Når finansministeren afviste at stille materiale til rådighed for et folketingsudvalg, kan man jo undre sig over, at den samme afvisning ikke er sket, når det drejer sig om materiale til de tre regeringspartiers folketingsgrupper. Men det må jo forstås sådan, at finansministeren mener, at en kulegravning foregår bedre i regeringspartierne folketingsgrupper end i et folketingsudvalg, og det må vi så konstatere, men finder det ikke mere rimeligt af den grund. Vi er jo ikke så uvant med hemmelighedskræmmeri under den nuværende regering, og indtil nu er der kun løftet en flig af, hvad der skal ske på afgiftsområdet. Hemmelighedskræmmeriet har dog ikke kunnet forhindre, at et af regeringspartierne folketingsmedlemmer i Jylland har kunnet oplyse, hvordan man har tænkt sig at indrette spiritusbeskatningen. Jeg må gå ud fra som noget helt selvfølgeligt, at det samme materiale, som regeringens folketingsgrupper har haft lejlighed til at arbejde med, også bliver stillet til rådighed for et folketingsudvalg.

Finansministeren har altså valgt det, man kan kalde dråbemetoden, hvad vi naturligvis ikke kan være tilfreds med, men finder helt urimeligt. Vi vil gerne se, hvad man i øvrigt er kommet til, når det drejer sig om ændringer af vort afgiftssystem, som er meget indviklet og uoverskueligt — og her har jeg tidligere sagt, at mit parti har et medansvar for, at det er indviklet og uoverskueligt. Det er altså ikke bare et spørgsmål om polemik, men et ønske om virkelig på saglig måde at komme i gang på dette område.

Man kan jo stille spørgsmålet, om ikke afgiftsbelastningen er blevet for høj. Det kunne i hvert fald tyde på det, når finansministeren har skønnet, at man i indeværende finansår vil få 500-600 mill. kr. mindre ind i afgifter, og når man samtidig erindrer sig, at finansloven for indeværende finansår går på, at vi skal have 13 milliarder i afgifter og 9,4 milliarder i direkte skatter. Grænsehandelen flourer, og forsøg på at skaffe sig afgiftsfri varer afslører en op-

findsomhed uden lige. Det kunne jo også være, at den stærke afgiftsbelastning på det lille område, som her er til behandling, nemlig sukkerafgiften, kan medvirke til, at man nu, ligesom man laver sort spiritus, også begynder at lave sorte bolsjer, for det er min opfattelse, at netop en kiloafgift vil være temmelig svær at kontrollere fuldt ud.

Det foreliggende lovforslag går jo ud på at erstatte den nuværende kombinerede vægt- og værdiafgift, som i øjeblikket er 1 kr. 80 øre pr. kg og 37½ pct. af værdien, eksklusiv vægtafgiften, men inklusive værdiafgiften, som det hedder — og det er jo meget enkelt — med en vægtafgift på 6 kr. pr. kg. Det er klart, at en sådan omlægning vil komme til at hvile tungest på de billige varer, nemlig bolsjer og karameller og f. eks. flødeboller. Er det nu rimeligt at forøge afgiften så voldsomt som her foreslået, fra 111 pct. på bolsjer op til 171 pct.? Er det ikke snarere sådan, at afgiften i det hele taget på dette område er for høj og burde nedsættes generelt? Jeg er ikke sikker på, at finansministeren ville få færre penge i kassen af den grund.

I bemærkningerne til lovforslaget siges, at der fra chokolade- og sukkervarebranchen er fremsat ønsker om en ændring af det nuværende afgiftssystem, og det hedder videre:

„Det er endvidere fra branchens side anført, at man fortsat lægger vægt på, at der af samme vare — uanset hvilke priser og avancer konkurrencen fremkalder — svares samme afgift.“

Er det nu rigtigt, at denne branche har ønsket det? Det undrer mig, at finansministeren anfører det, når det er en kendsgerning, at sukkervarebranchen i hvert fald ikke har fremsat disse ønsker, så det kan i hvert fald kun dreje sig om chokoladebranchen. Man kan let få en mærkelig opfattelse af branchens ønsker, når det anføres på denne måde i bemærkningerne. Videre anføres det i bemærkningerne:

„at den eneste farbare vej til fastholdelse af dette princip er at ændre afgiften til en ren vægtafgift.“

[Egon Jensen.]

Er der virkelig ingen andre veje? Her er der jo tale om en forvridning af konkurrencen. Kunne man ikke i stedet anvende en værdiafgift, som kunne tilpasses på en sådan måde, at man når det, man har til hensigt, at chokoladen bliver billigere.

Fra 1922 til 1955 havde man en ren værdiafgift, og da man i 1955 ændrede denne værdiafgift til en kombineret værdi- og vægt- afgift, sagde den daværende finansminister, Viggo Kampmann, at hvis man skulle have en ren vægtafgift, skulle den sættes så højt, at afgiften ville komme til at virke overordentlig groft på dette vareområde, der omfatter så mange arter af varer til forskellige priser. Det var det, man sagde i 1955. Er det mere rigtigt at gøre netop dette i dag?

Vi kan jo ikke danne os noget billede af en fremtidig afgiftsform, når vi sådan får det serveret pø om pø, stykkevis og delt. Vi har nu fået momsen, som udelukkende er en værdibeskatning. Ville det så ikke være passende, om vi på så mange områder, som det er rimeligt, anvendte en værdibeskatning, som ville give langt bedre kontrolmuligheder og mindre besvær for erhvervs- livet, det sidste ikke mindst?

Som jeg har sagt tidligere, er vort afgifts- system indviklet og uoverskueligt. Ville der ikke også være rimelighed i at undersøge muligheden for at samle alle vore såkaldte punktafgifter i én lov? Jeg ved ikke, hvor mange vi har, men det er i hvert fald ikke få. Ved at samle dem i én lov ville man kunne opnå en større overskuelighed, ligesom mange kontrolbestemmelser og straffe- bestemmelser kunne være fælles. Når man tænker på, at alene lovforslaget her inde- holder 35 paragraffer, må der være mulighed for en forenkling.

Jeg skal ikke komme nærmere ind på de forskellige afsnit i lovforslaget, men som jeg tidligere har givet udtryk for, er vi parat til en virkelig gennemgang af hele afgifts- området. Jeg forventer altså, at vi får et virkeligt materiale, og jeg henstiller endnu en gang til finansministeren, som jeg har gjort det tidligere gange, at tage under al- vorlig overvejelse, at vi får en samlet drøf- telse af hele vort afgiftssystem, så vi får lejlighed til at overveje og afveje de forskel- lige afgifter i forhold til hinanden.

Med disse bemærkninger skal jeg tilsige

mit partis saglige medvirken i et udvalgs- arbejde.

Erik Hansen (Vejle amt): Som det fremgår af finansministerens fremsættelse, drejer det lovforslag, der i dag er til behandling, sig om en omlægning af afgiften af chokolade- og sukkervarer m. m., således at denne afgift i fremtiden skal være en ren vægtafgift mod nu en afgift beregnet efter både vægt og værdi.

Denne omlægning vil betyde en ikke ube- tydelig rationalisering af loven, ligesom den vil betyde en rationalisering og lettelse for engroshandelen og fabrikationen inden for de nævnte vareområder, idet man af kontrol- hensyn over for toldvæsenet kun behøver at føre regnskab over ind- og udgåede varer i vægtmængde, idet afgiften som nævnt kun skal svares efter vægt og ikke som nu efter både vægt og pris. Den foreslåede vægt- afgift er sat til 6 kr. for chokolade- og suk- kervarer. Man opnår også herved, at afgiften i alle tilfælde bliver den samme for den samme vare, uanset til hvilken pris den af- sættes i fabriktions- eller engrosledet.

Den samme lettelse vil blive overført til toldvæsenet, der vil få en ikke mindre let- telse i kontrollen, uden at det går ud over effektiviteten. Virksomhederne har tidligere haft pligt til at indsende prislister, og alle prisændringer skulle i forvejen anmeldes til toldvæsenet, der også skulle have kopi af alle fakturaer og af disse kontrollere, om prislisterpriserne blev overholdt, idet en del af afgiften, vel den største, blev beregnet efter prisen. Nu har man kun vægten at kon- trollere.

Så kunne man spørge, om forbrugeren får nogen fordel ved omlægningen, den fore- slåede afgiftsændring. Det vil jo i nogen grad afhænge af, hvilke varer man køber. Ved den påtænkte ordning vil eventuelle pris- stigninger for råvarer ikke få nær så stor virkning som tidligere for forbrugerne. Efter lovforslaget er det kun af nettovægten, der skal betales afgift. Det vil få betydning især ved salg af chokolade i de lidt dyrere æsker, idet man nu ikke skal beregne værdiafgiften af æskens pris. Jeg tror også, den foreslåede omlægning vil få en konkurrencemæssig betydning, idet man hidtil har været nød- saget til at fakturere til de prislisterpriser, der var opgivet til toldvæsenet af hensyn til

[Erik Hansen (Vejle amt.)]
 værdiafgiften. Nu kan man frit konkurrere på prisen, fordi afgiften udelukkende vil blive beregnet efter vægten.

En del af de råvarer, der indgår i chokolade- og sukkervarefabrikationen, er også omfattet af dette lovforslag i afgiftsmæssig henseende. Det drejer sig især om nødder, mandler og forskellige kerner. For disse varers vedkommende er der foreslået den samme ændring ved beregning af afgiften, der altså skal være en ren vægtafgift, men med forskellige satser i forhold til chokolade- og sukkervareafgiften. Det vil for de afskallede varers vedkommende betyde en mindre prisnedsættelse, og for visse nødder i skal vil prisnedsættelsen blive endnu større, idet afgiften for disse varers vedkommende er foreslået helt ophævet.

Efter lovforslaget skal loven træde i kraft den 1. februar 1969. Det er et rigtigt valgt tidspunkt af hensyn til fabrikanterne af chokolade- og sukkervarer, idet man så får januar måned, der erfaringsmæssigt er branchens roligste, til at omstille maskinerne, således at vægten af de fabrikerede varer kommer til at stå i forhold til de nye priser, der bliver en følge af afgiftsændringen. Af hensyn til disse erhverv er det derfor nødvendigt, at lovforslaget snarest færdigbehandles.

Der kan måske være enkelte bestemmelser i lovforslaget, der skal ses nærmere på, jeg skal ikke her ved første behandling komme ind på dem, men henvise dette til det udvalg, der bliver nedsat. Med disse bemærkninger skal jeg på det konservative folkepartis vegne anbefale lovforslaget til en velvillig og meget hurtig behandling.

Jens Frandsen: Om det tekniske indhold af det her behandlede lovforslag skal jeg ikke gøre mange betragtninger gældende. Der tilsigtes en forenkling af systemet, som skulle gøre det lettere for branchens folk og tolddepartementet at administrere disse afgifter.

Regeringen foreslår, at vi skal gå helt væk fra værdiafgiften og over til en ren vægtafgift. Dette princip anser jeg for at være rigtigt. Vi vil herved opnå, at der af den samme vare, uanset hvilke priser og avancer konkurrencen fremkalder, svares samme afgift. Der bliver således ikke uligheder i be-

skatningen, uanset om en leverandør specialiserer sig i at levere i store kvanta til store aftagere eller i mindre partier til små eller mindre aftagere; dette sidste vil naturligvis indebære større omkostninger, hvorved også beskatningen under det nuværende system vil blive højere — omkostningsstigninger medfører jo i dag større beskatning. De foreslåede råstofafgifter, som også er ændret til rene vægtafgifter, svarer ifølge indhentede oplysninger i det store og hele til de gældende, og den tilstrækkelige ligestilling mellem danske og importerede varer skulle være i orden. Niveaueet afvejes, så der bliver et rimeligt forhold mellem registrerede og ikke-registrerede virksomheder, der måske kunne tænke sig at fremstille visse masser til brug i virksomhedernes øvrige fabrikation.

Vi har ganske rigtigt en høj beskatning af chokolade- og sukkervarer, og jeg tror nok, at forbruget ikke mindst af de forholdsvis dyre chokolader af den grund kan have været holdt noget nede. Dertil kommer, at vi i de senere måneder har set en ganske betydelig stigning i kakaobønneprisen, hvorfor vi må kunne forvente en prisstigning på chokoladevarer. Vi må være interesseret i at rydde vanskeligheder af vejen netop på et område, hvor et eventuelt nedsat forbrug vil ramme importen fra udviklingslandene, noget, jeg absolut ikke ønsker skal ske. Under en værdiafgiftsordning ville prisstigningerne forstærkes yderligere.

Jeg ønsker altså denne forenkling af systemet, men jeg er ganske klar over, at vi ikke kan gennemføre forenklingen, såfremt vi ikke er villige til at tage de konsekvenser, der følger med. Omlægningen vil betyde en forøgelse af prisen på nogle af de billigere varer og en lettelse for nogle af de dyre. Denne kendsgerning kunne man være kommet uden om, såfremt vareområdet var delt i forskellige afgiftsklasser. Overgangen fra den ene vareart til den anden er vel imidlertid så flydende, at dette på rimelig og rationel måde ikke lader sig gøre. Jeg beklager for så vidt, at denne stigning på de billigere varer bliver en realitet, men jeg finder ikke, at denne gene kan opveje fordelene ved den rationalisering, lovforslagets gennemførelse vil medføre.

Ved uændret forbrug er provenuet anslået at ville udgøre ca. 13 mill. kr. mindre, og jeg vil ikke kunne acceptere et større

[Jens Frandsen.]

provenutab. Omlægningen er ønsket af branchens folk, som uden tvivl helt accepterer og godkender de tekniske bestemmelser. Til delvis imødegåelse af stigninger på nogle varegrupper kunne branchens folk nok have ønsket satsen på de foreslåede 6 kr. lidt lavere. Vi skylder chokolade- og sukkervarebranchens folk mange hensyn, og mange af deres ønsker er imødekommet i dette lovforslag. Vi vil fra venstre tilsige en hurtig og velvillig behandling af lovforslaget; vi vil gerne være med til at opfylde finansministerens ønske om, at lovforslaget vedtages inden jul.

Niels Helveg Petersen: Ved overgang til en ren vægtbeskatning afskaffes adskillige ulemper i det nuværende afgiftssystem, og man når frem til ensartethed i beskatningen af ens varer. Dermed undgår vi nogle af forvridningerne i konkurrenceforholdet mellem virksomheder, der afsætter til forskellige typer forretninger, og vi kommer bort fra en konsekvens af disse forvridninger, nemlig de særlige bestemmelser om mindstebeskatning, som man har måttet indføre for at undgå for grov priskonkurrence på statskassens bekostning og for at undgå for store forstyrrelser i branchens forhold. En vægtafgift som foreslået har den meget store fordel i forhold til en værdiafgift, at den vil være neutral over for prisstigninger på råvarer eller prisstigninger som følge af omkostningsstigninger, avanceændringer og andet, dvs. at statskassen ikke automatisk lukrerer af en prisstigning på råvarer, hvilket i mange tilfælde, hvor det drejer sig om brancher, der i forvejen er højt beskattede, virker aldeles urimeligt. De følgevirkninger, for så vidt angår nødder og andet, der fremgår af de foreslåede ændringer, kan jeg give tilslutning til.

Virkingen af afgiftsændringen vil være, at den almindelige og den fyldte chokolade vil få mindre prisnedsættelser, mens der for specielt bolsjers vedkommende bliver tale om mindre prisforhøjelser svarende til 16 øre pr. pose bolsjer. Nu var jeg lige ved at blive helt rørt over hr. Egon Jensen, som jeg synes ret voldsomt vendte sig imod disse prisforskydninger. Det var, som om vi stod over for et nyt felttog, denne gang til forsvar for den fattige mands flødebolle, og

dog ses det af den oversigt, som finansministeren har bilagt sit lovforslag, at netop flødebollerne kun stiger med 0,02 øre. Det kan vist ikke siges at være nogen grov social forvridning i forbrugsmønstret.

Jeg forstod på hr. Egon Jensen, at man fra socialdemokratiets side havde ønsket at få en samlet behandling af mange af de punktafgifter, vi har, og som for manges vedkommende trænger til revision. Jeg forstår godt dette ønske om at se tingene i sammenhæng, og jeg kan da ikke tænke mig andet, end at der kan blive lejlighed til i udvalget til ministeren at stille spørgsmål, hvis besvarelse kan give udvalget baggrund for en vurdering af afgiftssystemet.

Der regnes i lovforslaget med et provenutab på 13 mill. kr. under forudsætning af uændret forbrug i kroner og øre. Jeg kan sige på mit partis vegne, at dette provenutab ikke er særlig velkomment hos os, men på den anden side må vi nok være indstillet på, at det i praksis bliver umuligt at gennemføre spor tekniske ændringer i nogen afgiftslov, medmindre man kan tillade sig mindre provenutab.

Jeg forstod ikke helt, om hr. Egon Jensens kritik af lovforslaget var udtryk for en socialdemokratisk afvisning, eller om det er noget, vi stadig væk kunne diskutere, og jeg vil pege på, at finansminister Kampmann i forbindelse med ændringen i 1955 netop tog et skridt i den nu foreslåede retning.

En hurtig behandling af lovforslaget er nødvendig, hvis loven skal træde i kraft til det ønskede tidspunkt, og vi tilsiger gerne vor støtte dertil.

Kurt Brauer: Om detaljerne i dette lovforslag kan der siges mangt og meget. Det kan anskues fra et forbrugerpolitisk synspunkt, fra et sundhedsmæssigt synspunkt og fra skattetekniske synspunkter. Dette er så rigelig blevet gjort af ministeren og partierens ordførere, så jeg skal ikke fordybe mig i de dele, men bare sige, at det kan man jo gå i dybden med i udvalgsarbejdet.

Men når det i ministerens fremsættelse hedder, som det også står i bemærkningerne, at denne omlægning af chokolade- og sukkervareafgifterne vil koste ca. 13 mill. kr., kan jeg ikke lade være med at stille det spørgsmål: er regeringen helt overbevist om, at det netop er denne afgift, der skal refor-

[Kurt Brauer.]

meres først, løsrevet fra sin helhed, og ikke f. eks. cigaretafgiften, afgiften på øl, restaurationskatten, afgifterne på kosmetik, konsum-is, radio- og fjernsynsmodtagere, pladespillere osv. osv.? Den opmærksomme tilhører har sikkert allerede fattet, at den opremsning, jeg her kom med, er inspireret af SF's forslag til beslutning om nedsættelse af forbrugsskatterne, som blev fremsat den 11. oktober i år. Der lagde vi op til den samlede drøftelse, som også den socialdemokratiske ordfører her i dag efterlyste, og som vel alle i virkeligheden må være dybt interesseret i. Måske en af tinget foretagne analyse af punktskatteproblemerne ville føre til, at det var noget helt andet, vi skulle have fat i først. Jeg selv har i hvert fald en fornemmelse af, at det foreliggende lovforslag ikke absolut er det højeste udtryk for den genialitet, vi måtte kunne mobilisere, hvis vi arbejdede sammen om disse problemers løsning. Jeg skal derfor som noget naturligt foreslå, at lovforslaget henvises til det udvalg, der i forvejen beskæftiger sig med punktskatterne. Det formoder jeg der må være almindelig tilslutning til. Det rejser selvfølgelig for regeringspartierne vedkommende problemer om formandspladsen i udvalget, men der er i hvert fald ét parti her i tinget, der aldrig har været usagligt med hensyn til at lægge sig på formandsposter, og det er SF, så jeg kan da allerede nu sige, at den formandspost kan KVR-blokken roligt regne med at få forærende af os.

Finansministeren (Poul Møller): Jeg vil gerne takke for de bemærkninger, der er faldet om lovforslaget.

Jeg vil sige til hr. Egon Jensen, at jeg naturligvis ikke har noget som helst imod en samlet revision af samtlige forbrugs-, omsætnings- og vareafgifter på én gang, men jeg er klar over, at det med det arbejds-pres, det ville påføre tolddepartement, ville blive en meget langsommelig affære at nå frem med et egentlig gennemtænkt lovforslag, der omfattede samtlige punktbeskattede vareområder. Derfor må man altså vælge imellem at fremlægge en samlet reform, lad os sige i 1970-71 eller 1971-72, eller tage fat på problemerne, efterhånden som vi bliver færdige med dem, og derigennem, stykkevis ganske vist, få gennemført

væsentlige rationaliseringer i de afgiftssystemer, vi har. Vi har altså valgt den sidste metode. Jeg kan godt se, den ikke virker så forfærdelig flatterende, men den er vist ganske praktisk, ikke mindst i dette tilfælde, hvor det drejer sig om en branche, hvis varer, som man ved, kan købes i udlandet ofte til billigere priser, og hvor det derfor for den del af branchen, hvis varer billiggøres, kan være en væsentlig fordel, hvis den skal kunne tage konkurrencen op med udlandet. Dertil kommer, at branchen som bekendt, for så vidt angår chokoladeprodukter, står over for nogle truende prisstigninger, fordi der igennem flere måneder nu har været prisstigninger på kakaobønnerne. Dette vil snart slå igennem på færdigvarerne, og disse prisstigninger har jeg anset det for at være praktisk at undgå. Derfor har jeg fremsat lovforslaget nu og har bedt om, at man vil færdigbehandle det, så i hvert fald denne del af punktafgifterne kunne være til side inden jul og loven træde i kraft til 1. februar.

Som jeg har redegjort for i anledning af det af hr. Aksel Larsen m. fl. fremsatte forslag til folketingsbeslutning, er det regeringens hensigt herefter at komme med lovforslag om ændring af spiritusbeskatningen og om en teknisk revision af merværdiafgiften. Derefter følger forhåbentlig restaurationsafgifterne, og i forbindelse med en teknisk revision af merværdiafgiften må vi også tage stilling til det, folketingsudvalget pålagde os i foråret, nemlig den fremtidige beskatning af hotelværelser.

Men vi har altså valgt denne fremgangsmåde, fordi vi synes, som jeg sagde tidligere, at det bedste ofte er det godes værste fjende. Jeg håber, at socialdemokratiet vil indse, at man må tage det sådan lidt hen ad vejen i stedet for at udskyde det hele, til alt er parat.

Det er givet, at jeg har den største interesse i, at oppositionen medvirker til de nævnte lovforslags gennemførelse, og jeg er rede til i det udvalg, der bliver nedsat, at give de oplysninger, jeg kan, om, hvordan det ligger med at komme igennem med resultater på andre afgiftsområder. Men jeg vil gerne bede om, at udvalget, der eventuelt kan blive siddende efter lovforslagets færdigbehandling, først vil arbejde med denne sag, så vi kan undgå de prisstigninger, vi

[Finansministeren.]

ellers har i vente. Ingen af os, der ønsker at holde forbrugerpriserne lave, har jo nogen som helst interesse i, at prisstigningerne skal slå igennem, når det delvis kan undgås ved denne afgiftsomlægning.

Egon Jensen: Jeg har kun et par korte bemærkninger. Det, der egentlig kaldte mig herop, var hr. Jens Frandsens bemærkning om, at det var rigtigt med en vægtafgift. Jeg tror ikke, hr. Jens Frandsen her kan være enig med finansministeren, for det ville jo føre til helt uoverskuelige konsekvenser, hvis det var den vej, vor afgiftslovgivning gik. Momsen virker da også på den måde, at når varen stiger i pris, følger momsen med opefter.

Hr. Niels Helveg Petersen synes, at jeg var vældig voldsom. Nej, jeg svingede mig ikke op til de store højder, men jeg spurgte, om det var rimeligt med en så stor forhøjelse for bolsjerne, og om ikke man kunne nå til et andet resultat, hvorved chokoladen alligevel blev nedsat.

Jeg takker i øvrigt hr. Niels Helveg Petersen, fordi han vil medvirke til, at vi kan få en samlet drøftelse.

Når finansministeren siger, at det vil tage lang tid, hvis vi skal have en samlet revision af afgiftsområdet, men i øvrigt er positiv over for det, må jeg svare, at jeg mener, der må foreligge en del materiale; jeg har en klar fornemmelse af, at der arbejdes med sådant materiale her i huset. Derfor beder jeg om — og det går jeg ud fra finansministeren kan give tilsagn om — at vi i udvalget får en oversigt over vore afgifter og deres belastninger både procentmæssigt og på anden vis. Når finansministeren yderligere siger, at det er branchen, der ønsker dette, kunne jeg pege på en lang række andre brancher, som også gerne vil have ordnet deres problemer.

Men som sagt er vi parate til at se på det i et udvalg, og jeg håber, at vi får lejlighed til på saglig vis at kigge på hele afgiftsområdet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Da der foreligger indstilling fra grupperne, skal jeg allerede i indeværende møde lade foretage valg af det udvalg, som det nu blev besluttet at nedsætte.

Man gik altså til:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om afgift af chokolade- og sukkervarer m. m.

Valgt blev: *Erik Hansen (Vejle amt), Jørgen Jensen, Hans Kjær, Gerda Møller, Jens Frandsen, Anders Andersen, Jens Peter Jensen (Sorø amt), Niels Helveg Petersen, Dagmar Andreassen, Helge von Rosen, Egon Jensen, Lis Groes, Grünbaum, Ove Hansen, Hans Lund, Peter Nielsen og Kurt Brauer.*

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af folketinget Kjærgaard har meddelt mig, at han ønsker til landbrugsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren undersøge muligheden for at udforme reglerne for indretning og drift af kødeksporterende virksomheder på en sådan måde, at eksporten af forædlede kødprodukter fra mindre virksomheder ikke hindres?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 29. november, kl. 10 med følgende dagsorden:

1) *Anden (sidste) behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af den i London, Moskva og Washington den 1. juli 1968 undertegnede traktat om ikke-spredning af kernevåben.

2) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v.

[Formanden.]

3) Første behandling af:

Forslag til lov om naturfredning.

Mødet hævet kl. 13.50.

34. møde.

Fredag den 29. november kl. 10.

Formanden: I skrivelse af 27. d. m. meddeler kontorassistent *Irma Madsen*, at hun er villig til at indtræde i folketinget som midlertidigt medlem i anledning af den medlem af folketinget *Per Federspiel* tilståede orlov.

I skrivelse af 27. november 1968 meddeler finansministeren, at han ønsker mundtligt at fremsætte:

Forslag til finanslov for finansåret 1. april 1969-31. marts 1970.

I skrivelse af gårs dato meddeler undervisningsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om støtte til tilvejebringelse af kollegier.

Udvalget angående forslag til lov om ændring af ligningsloven har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget til at drøfte problemer og modtage information vedrørende en ny storlufthavn og en fast forbindelse over Øresund har afgivet beretning. Eksemplarer vil blive omdelt.

Medlem af folketinget *Ove Hansen* har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for offentlige arbejder at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren medvirke til, at forbindelseslinjen mellem stationerne *Lytten* og *Svanemøllen* prioriteres så højt, som det er teknisk muligt?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Medlem af folketinget *Tastesen* har meddelt mig, at han ønsker til socialministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren foranledige en ændring af loven om pension og hjælp til enker, således at enkemænd kan opnåigestilling med enker, når de efter det fyldte 45. år har forsørgerpligt over for 2 eller flere børn?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Undervisningsministeren (*Helge Larsen*): Herved tillader jeg mig for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om støtte til tilvejebringelse af kollegier med henblik på en forlængelse af revisionsfristen i lovens § 12.

Ifølge § 12 i kollegieloven af 8. juni 1966 skal loven forelægges folketinget til revision i indeværende folketingsår. Det begrænsede erfaringsmateriale vedrørende lovens virkninger, som de har vist sig i de forløbne 2½ år, bekræfter, at ændringen i 1966 har virket fremmende på kollegiebyggeriet. Værelseproduktionen er nu oppe på de forudsatte ca. 3.000 værelser om året, og det har været muligt at holde trit med de aktuelt foreliggende byggeønsker inden for de givne bevillingsrammer.

Det foreliggende erfaringsmateriale giver næppe anledning til ændringer i loven for øjeblikket. I de ret udførlige bemærkninger til lovforslaget er givet en situationsrapport om kollegiebyggeriet, hvortil i det hele kan henvises. I forbindelse med drøftelser med de uddannelsessøgendes organisationer er der fremkommet en række oplysninger og forslag, hvoraf flere — som jeg er positivt indstillet over for — vil kunne gennemføres uden ændringer af loven. Jeg er rede til en nærmere drøftelse herom i det folketingsudvalg, der forventes nedsat til nærmere behandling af lovforslaget.

Kollegieloven indeholder ikke længere en fast ramme for værelseantallet.

Der skal ifølge loven årligt forelægges